

Lieta C-409/06

Winner Wetten GmbH

pret

Bürgermeisterin der Stadt Bergheim

(Verwaltungsgericht Köln l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

EKL 43. un 49. pants – Br?v?ba veikta uz??m?jdarb?bu – Pakalpojumu sniegšanas br?v?ba – T?du sporta der?bu organiz?šana, uz kur?m attiecas valsts monopols feder?l?s zemes m?rog? – Bundesverfassungsgericht l?mums, ar kuru tiek konstat?ta ar š?du monopolu saist?ta tiesisk? regul?juma neatbilst?ba V?cijas Pamatlikumam, tom?r tas tiek atst?ts sp?k? p?rejas period?, kura m?r?is ir ?aut pan?kt š? tiesisk? regul?juma atbilst?bu Pamatlikumam – Savien?bas ties?bu p?rkuma princips – Š?da veida p?rejas perioda iesp?jamie nosac?jumi un pie?emam?ba, ja ar attiec?go valsts tiesisko regul?jumu tiek p?rk?pti ar? EKL 43. un 49. panta noteikumi

Sprieduma kopsavilkums

Savien?bas ties?bas – Tieša iedarb?ba – P?rkums – Valsts tiesiskais regul?jums par valsts sporta der?bu monopolu

(EKL 43. un 49. pants)

Iev?rojot tieši piem?rojamu Savien?bas ties?bu p?rkumu, valsts tiesisko regul?jumu par valsts sporta der?bu monopolu, kur? saska?? ar valsts tiesas veikto konstat?jumu ir ietverti ierobežojumi, kuri neatbilst br?v?bai veikta uz??m?jdarb?bu un pakalpojumu sniegšanas br?v?bai, jo ar min?tajiem ierobežojumiem saska?oti un sistem?tiski netiek ierobežotas der?bas, k? to pieprasa Tiesas judikat?ra, nevar turpin?t piem?rot p?rejas period?.

Nevar pie?aut, lai valsts ties?bu normas, pat konstitucion?la rakstura normas, apdraud?tu Savien?bas ties?bu vienveid?bu un efektivit?ti.

Pat ja tiktu uzskat?ts, ka apsv?rumi, kas l?dz?gi tiem, kuri attiecas uz t?da Savien?bas ties?bu akta, kurš ir atcelts vai atz?ts par sp?k? neesošu, seku atst?šanu sp?k?, kuras m?r?is ir ne?aut rasties juridiskam vakuamam l?dz br?dim, kad atcelto vai par sp?k? neesošu atz?to ties?bu aktu aizst?s jauns ties?bu akts, p?c analo?ijas un iz??muma k?rt? var?tu rad?t nepiem?rošanas seku – k?das rada tieši piem?rojam? Savien?bas ties?bu normas piem?rošana t?m pretrun? esoš?m valsts ties?b?m – ?slaic?gu aptur?šanu, š?da aptur?šana, kuras nosac?jumus var?tu paredz?t vien?gi Tiesa, uzreiz ir j?izsl?dz, ja nav pien?c?gu prim?ru tiesisk?s droš?bas apsv?rumu, kas to var?tu pamatot.

(sal. ar 61., 66., 67. un 69. punktu un rezolut?vo da?u)

TIESAS SPRIEDUMS (virspal?ta)

2010. gada 8. septembr? (*)

EKL 43. un 49. pants – Br?v?ba veikta uz??m?jdarb?bu – Pakalpojumu sniegšanas br?v?ba – T?du sporta der?bu organiz?šana, uz kur?m attiecas valsts monopols feder?l?s zemes m?rog? – Bundesverfassungsgericht l?mums, ar kuru tiek konstat?ta ar š?du monopolu saist?ta tiesisk? regul?juma neatbilst?ba V?cijas Pamatlikumam, tom?r tas tiek atst?ts sp?k? p?rejas period?, kura m?r?is ir ?aut pan?kt š? tiesisk? regul?juma atbilst?bu Pamatlikumam – Savien?bas ties?bu p?rkuma princips – Š?da veida p?rejas perioda iesp?jamie nosac?jumi un pie?emam?ba, ja ar attiec?go valsts tiesisko regul?jumu tiek p?rk?pti ar? EKL 43. un 49. panta noteikumi

Lieta C?409/06

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Verwaltungsgericht Köln* (V?cija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2006. gada 21. septembr? un kas Ties? re?istr?ts 2006. gada 9. oktobr?, tiesved?b?

Winner Wetten GmbH

pret

Bürgermeisterin der Stadt Bergheim.

TIESA (virspal?ta)

š?d? sast?v?: priekšs?d?t?js V. Skouris [V. Skouris], pal?tu priekšs?d?t?ji A. Tizzano [A. Tizzano], H. N. Kunja Rodrigess [J. N. Cunha Rodrigues], K. L?nartss [K. Lenaerts], Ž. K. Bonišo [J. ?C. Bonichof] un P. Linda [P. Lindh], tiesneši K. Š?mans [K. Schiemann] (referents), E. Borgs Bartets [A. Borg Barthef], M. Ileši?s [M. Ileši?], J. Malenovskis [J. Malenovský], U. Lehmuss [U. L?hmus], A. O'K?fs [A. Ó Caoimh] un L. Bejs Larsens [L. Bay Larsen],

?ener?ladvok?ts ?. Bots [Y. Bot],

sekret?rs N. Nan?evs [N. Nanchev], administrators,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2009. gada 9. decembra tiesas s?di,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

– *Winner Wetten GmbH* v?rd? – O. Bludovskis [O. Bludovsky] un D. Pavliks [D. Pawlick], *Rechtsanwälte*,

– *Bürgermeisterin der Stadt Bergheim* v?rd? – M. Hekers [M. Hecker], M. Rutigs [M. Ruttig] un H. Zikings [H. Sicking], *Rechtsanwälte*,

– V?cijas vald?bas v?rd? – M. Lumma [M. Lumma], K. Šulce?B?ra [C. Schulze?Bahr], k? ar? B. Kleins [B. Klein] un J. Mellers [J. Möller], p?rst?vji,

– Be??ijas vald?bas v?rd? – A. Ib?ra [A. Hubert], p?c tam – L. van den Bruka [L. Van den Broeck], p?rst?ves, kur?m pal?dz P. Vl?minks [P. Vlaeminck] un S. Verhulsts [S. Verhulst], *advocaten*,

- Ispanijas valdības vārds – M. Smoleks [*M. Smolek*], pērstvis,
- Grieķijas valdības vārds – A. Samoni-Randu [*A. Samoni-Rantou*], G. Skiani [*G. Skiani*], M. Tasopulu [*M. Tassopoulou*], kā arī K. Boskovits [*K. Boskovits*], pērstvji,
- Spānijas valdības vārds – F. Diess Moreno [*F. Díez Moreno*], pērstvis,
- Francijas valdības vārds – E. Beljēra [*E. Belliard*], Ž. de Bergess [*G. de Bergues*], K. Jurgensena [*C. Jurgensen*] un S. Berheota-Nunjesa [*C. Bergeot-Nunes*], kā arī – A. Adams [*A. Adam*], pērstvji,
- Portugāles valdības vārds – L. Inešs Fernandišs [*L. Inez Fernandes*] un P. Mateušs Kaladu [*P. Mateus Calado*], kā arī A. P. Baruša [*A. P. Barros*], pērstvji,
- Slovānijas valdības vārds – M. Remica [*M. Remic*], pērstve,
- Norvēģijas valdības vārds – F. Sejersteds [*F. Sejersted*], G. Hansone Bula [*G. Hansson Bull*], K. B. Mōens [*K. B. Moen*] un E. Andersens [*Ø. Andersen*], pērstvji,
- Eiropas Komisijas vārds – E. Traversa [*E. Traversa*] un K. Gross [*K. Gross*], pērstvji,

noklausījies ģenerālvokāta secinājumus 2010. gada 26. janvāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1. Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par EKL 43. un 49. panta interpretāciju, kā arī par sekām, kuras izriet no Kopienų tiesību pārkāpuma principa.

2. Šis līgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Winner Wetten GmbH* (turpmāk tekstā – “*WW*”) un *Bürgermeisterin der Stadt Bergheim* (Bergheimas Domes priekšsēdētājs) par domes priekšsēdētāja likumu, ar kuru *WW* ir aizliegts turpināt sporta darbību piedāvāšanas darbības.

Atbilstošs valsts tiesību normas

Valsts tiesiskais regulējums

3. Pamatlikuma (*Grundgesetz*) 12. panta 1. punkts ir noteikts:

“Visiem vāciešiem ir tiesības brīvi izvēlēties savu profesiju, darbu un mēcību vietu. Strādāšanu profesijā var regulēt ar likumu vai pamatojoties uz likumu.”

4. Likuma par Federālo konstitucionālo tiesu (*Bundesverfassungsgerichtsgesetz*) 31. pants ir paredzēts:

“1. *Bundesverfassungsgericht* nolikumi ir saistoši federācijai un federālo zemju konstitucionālajai varai, kā arī visām tiesām un iestādēm.

2. [...] *Bundesverfassungsgericht* nolikumam ir likuma spēks [...], ja *Bundesverfassungsgericht* atzīst, ka likums atbilst Pamatlikumam, tam neatbilst vai ir spēkā neesošs. Ja likums tiek atzīts par atbilstošu Pamatlikumam vai citām federālo tiesību normām, tiek atzīts par tām neatbilstošu vai spēkā neesošu, nolikuma rezolūvē daļa ir jāpublicē *Bundesgesetzblatt* [...]”

5 Likuma par Federālo konstitucionālo tiesu 35. pants ir šāds:

“*Bundesverfassungsgericht* savā nolikumā var noteikt šā nolikuma izpildītāju; tā var noteikt arī veidu, kādā nolikums ir jāizpilda.”

6 Kriminālkodeksa (*Strafgesetzbuch*) 284. pants ir noteikts:

“1. Personu, kura organizē vai publiski notur azartspēles bez administratīvas atļaujas vai kura piegādā šim nolikam nepieciešamo aprīkojumu, soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar naudas sodu.

[..]

3. Personu, kura 1. punktā minētajos gadījumos:

1) veic profesionālu darbību [..]

[..]

soda ar brīvības atņemšanu no trijiem mēnešiem līdz pieciem gadiem.

[..]”

7 Saskaņā ar Valsts līgumu par loteriju mērcijā (*Staatsvertrag zum Lotteriewesen in Deutschland*, turpmāk tekstā – “*LottStV*”), kas stājas spēkā 2004. gada 1. jūlijā, federālās zemes izveidoja vienotu tiesisko regulējumu azartspēļu, izņemot kazino, rēkošanai, nodrošināšanai un izvietošanai komerciālos nolukos.

8 *LottStV* 1. pants ir noteikts:

“Valsts līguma mērķis ir

1) reglamentēti un pārraugāmi virzīt dabisko sabiedrības tieksmi spēlēt un spēlētāji izvairīties no tās, ka [sabiedrība] piedalās neatļautās azartspēlēs,

2) novērst pārmērīgu pamudināšanu uz spēlēm,

3) nepieļaut tieksmes spēlēt izmantošanu privāta vai komerciāla rakstura labuma gūšanas nolūkos,

4) garantēt, ka azartspēles norisinās reglamentēti un ka to loka ir saprotama, un

5) garantēt, ka nozīmīga daļa no azartspēlēs gūtajiem ieņēmumiem tiek izmantota, lai veicinātu sabiedriskos mērķus vai mērķus, kuriem ir piešķirts privilēģētais nodokļa statuss Nodokļu kodeksa izpratnē.”

9 *LottStV* 5. panta 1. un 2. punkts ir noteikts:

“1. Federālajam zemei 1. pants minēto mērķu ietvaros ir juridisks pienākums uzraudzēt pietiekama azartspēļu piedāvājuma [esamību].

2. Pamatojoties uz likumu, federālās zemes šo uzdevumu var īstenot pašas vai nodrošināt tās īstenošanu ar tās publisko tiesību juridisko personu vai privāto tiesību sabiedrību starpniecību, kurās publisko tiesību juridiskajām personām tieši vai netieši ir noteicoša loma.”

10 Ziemeļreinas–Vestfālenes federālajai zemei (turpmāk tekstā – “ZV federālā zeme”) *LottStV* ieviesta ir nodrošinātā ar 1955. gada 3. maija Likumu par sporta derībām (*Sportwettengesetz Nordrhein-Westfalen*, turpmāk tekstā – “SWG NRW”); tās 1. panta 1. punkts ir noteikts:

“Federālās zemes valdība sabiedrībām, kas organizē derības, sporta sacensību mērķiem var izsniegt atļaujas. Minētajām sabiedrībām, kas organizē derības, noteikti ir jābūt publisko tiesību juridiskai personai vai privāttiesību sabiedrībai, kurai lielākā akciju daļa pieder publisko tiesību juridiskām personām [..].”

11 ZV federālajai zemei vienīgā šāda veida atļauja ir izsniegta *Westdeutsche Lotterie & Co. OHG*.

“Bundesverfassungsgericht” 2006. gada 28. marta spriedums

12 2006. gada 28. marta spriedumā *Bundesverfassungsgericht* attiecībā uz tiesisko regulējumu, ar kuru tika nodrošināta *LottStV* transponēšana Bavārijas federālajai zemei, nosprieda, ka ar minētajai federālajai zemei esošo valsts sporta derību monopolu tiekot pārkāpti Pamatlikuma 12. panta 1. punkta, ar kuru tiek garantēta brīvība izvēlēties profesiju, noteikumi. Minētā tiesa uzskatīja, ka, tā kā [ar monopolu] ir izslēgta privātu derību rīkošana, tomēr vienlaicīgi nepieņemot tās tiesisko regulējumu, kurš strukturāli un būtībā gan juridiski, gan faktiski nodrošinātu, ka patiešām tiek sasniegts mērķis samazināt azartspēļu spēlētāņu skaitu un cīņties pret atkarību no tām, ar minēto monopolu nesamērīgi tiek apdraudēta attiecīgi garantētā brīvība izvēlēties profesiju.

13 Uzsverot, ka likumdevēja rīcībā ir vairāki līdzekļi, lai novērstu konstatēto neatbilstību konstitūcijai, proti, vai nu sistemātiski organizējot monopolu, lai sasniegtu iepriekš minēto mērķi, vai ar likumu ieviestot noteikumus attiecībā uz privātu sabiedrību organizētām derībām komerciālos nolūkos, *Bundesverfassungsgericht* nolēma neatcelt attiecīgo tiesisko regulējumu un atstāt spēkā tās sekas līdz 2007. gada 31. decembrim, precizējot, ka līdz šim datumam likumdevējam būtu jāizmanto sava rīcības brīvība, izdarot grozījumus noteikumus, kuri atzīti par neatbilstošiem Pamatlikumam, lai nodrošinātu to atbilstību Pamatlikumam.

14 *Bundesverfassungsgericht* turklāt nosprieda, ka esošā juridiskā situācija tomēr tiek saglabāta uz laiku ar nosacījumu, ka nekavējoties tiek panākta minimāla saskaņotība starp mērķi ierobežot tieksmi spēlēt un cīņties pret atkarību no spēlēm un faktisku monopola īstenošanu. Itā paši ieviestajās pārējās laika posmā ir aizliegts palielināt derību piedāvājumu un piedāvāt reklāmu, kura būtu plašāka par vienkāršu informāciju par piedāvājumu un darbības veidu. Turklāt pēc tās tīlīt jāseko aktīvai informācijai par riskiem, kuri ir saistīti ar derībām.

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

15 *WW* ir tirdzniecības telpas *Bergheim* (Vācija), kurās tā nodarbojas ar sporta derību slēgšanu *Malt* reģistrētas sabiedrības *Tipico Co. Ltd* interesēs.

16 Ar 2005. gada 28. jūnija lēmumu *Bürgermeisterin der Stadt Bergheim* aizliedza *WW* veikt šīs darbības, pretējā gadījumā tās tirdzniecības telpas tiktu slēgtas un aizņemogotas.

17 Šādā gadījumā, kuru *WW* iesniedza pret šo lēmumu, *Landrat des Rhein-Erft-Kreises* (Reinas–Erftas rajona Administratīvās padomes vadītājs) ar 2005. gada 22. septembra lēmumu

noraidīja, pamatojoties uz to, ka, veicot minētās darbības, WW, ja arī nav kļuvis par līdzdalībnieci azartspēļu rīkošanā – kas saskaņā ar Kriminālkodeksa 284. pantu ir sodāma rīcība –, tad vismaz ir vainojama SWG NRW 1. panta, kurā ir paredzēts, ka jebkura sporta derību rīkošanai ir nepieciešama ZV federācijas zemes iepriekš izsniegta atļauja, noteikumu pārskatīšana.

18 WW pret minēto lēmumu un 2005. gada 28. jūnija rīkojumu iesniedza prasību *Verwaltungsgericht Köln* (Vācijas Administratīvā tiesa), norādot, ka ZV federācijai zemspēkē esošais valsts sporta derību monopols, ar kuru ir pamatoti šie akti, ir pretrunā EKL 49. panta garantējamiem pakalpojumu sniegšanas brīvībai.

19 *Verwaltungsgericht Köln* norāda, ka ne WW, ne *Tipico Co. Ltd* nav atļaujas, kura ir nepieciešama saskaņā ar SWG NRW 1. pantu, lai tās varētu veikt pamata lietotājiem darbus, un turklāt šāda atļauja tām nevar tikt piešķirta monopola dēļ, kurš ir ieviests ar ZV federācijai zemspēkē esošo tiesisko regulējumu.

20 Šajā ziņā *Verwaltungsgericht Köln* tomēr uzskata, ka no 2003. gada 6. novembra sprieduma lietā C-243/01 *Gambelli* u.c. (*Recueil*, I-13031. lpp.) izriet, ka tūdu ierobežojumu pasākumu, kas ir minētais monopols, šajā gadījumā nevar pamatot ar norādīto mērķi novērst pamudināšanu uz pārmaiņām izdevumiem saistībā ar spēli un cēnīties pret atkarību no tām, ja esot skaidrs, ka dalību sporta derībās veicina valsts iestādes, kuru uzdevums ir rīkot šādus derības, un ka attiecīgi minētais pasākums neveicina ar derībām saistītu darbību ierobežošanu saskaņoti un sistemātiski.

21 No iepriekš minētā *Bundesverfassungsgericht* 2006. gada 28. marta sprieduma attiecībā uz Bavārijas federācijas zemes tiesisko regulējumu un šīs pašas tiesas 2006. gada 2. augustā pieņemta analoga rīkojuma par līdzīgu ZV federācijas zemes tiesisko regulējumu izriet, ka ar ZV federācijai zemspēkē esošo valsts sporta derību monopolu tiek pārkāpti Pamatlikuma 12. panta 1. punkta noteikumi, pamatojoties uz to, ka spēkē esošais tiesiskais regulējums satur nedz tiesiski, nedz faktiski nav piemērots, lai nodrošinātu, ka patiešām tiek sasniegti mērķis samazināt tieksmi spēlēt un cēnīties pret atkarību no spēli.

22 Minētajā spriedumā *Bundesverfassungsgericht* turklāt esot skaidri uzsvērusi, ka prasības, kuras izriet no iepriekš minētās konstitucionālās normas, un prasības, kuras izriet no Tiesas judikatūras, paši iepriekš minētā sprieduma lietā *Gambelli* u.c., šajā ziņā sakrīt.

23 *Verwaltungsgericht Köln* uzskata, ka no visa iepriekš minētā izriet, ka ZV federācijai zemspēkē esošais monopols esot jāuzskata par neatbilstošu gan Kopienas tiesībām, gan Pamatlikumam, kā to turklāt jau ir nospriedusi *Oberverwaltungsgericht Nordrhein-Westfalen* (Ziemeļreinas-Vestfālenes Augstākā administratīvā tiesa).

24 *Oberverwaltungsgericht Nordrhein-Westfalen* uzskata, ka arī apstākļi, ka kopš iepriekš minētā 2006. gada 28. marta *Bundesverfassungsgericht* sprieduma pasludināšanas *Westdeutsche Lotterie & Co. OHG* esot centusies uzlabot savu darbību, lai atbilstu šīs tiesas noteiktajam pārējās [perioda] prasībām, kuras ir raksturotas šajā sprieduma 14. punktā, nepietiek, lai izbeigtu šo Kopienas tiesību neieviešanu, jo šim nolīkam ir jāgroza spēkē esošās tiesību normas.

25 *Verwaltungsgericht Köln* tom?r nor?da, ka, neraugoties uz *Oberverwaltungsgericht Nordrhein?Westfalen* konstat?to neatbilst?bu starp ZV feder?l?s zemes tiesisko regul?jumu un Kopienu ties?b?m, p?d?j? min?t? tiesa ir nospriedusi, ka min?tajam tiesiskajam regul?jumam ir j?piem?ro t?di paši p?rejas pas?kumi, par k?diem *Bundesverfassungsgericht* nospriedusi sav? iepriekš min?taj? 2006. gada 28. marta spriedum?, proti, k? tas izriet no š? sprieduma 13. un 14. punkta, š? tiesisk? regul?juma sekas ir j?atst?j sp?k? l?dz 2007. gada 31. decembrim.

26 *Oberverwaltungsgericht Nordrhein?Westfalen* uzskata, ka visp?r?jais tiesisk?s droš?bas princips un nepieciešam?ba izvair?ties no juridiska vakuuma, kas rad?tu draudus svar?g?m sabiedr?bas interes?m, pieprasot, lai min?t?s intereses uz laiku tiktu uzskat?tas par priorit?r?m p?r priv?to der?bu pakalpojumu sniedz?ju interes?m br?vi piek??t tirgum, atk?pjoties no Kopienu ties?bu p?r?kuma principa, paredzot p?rejas periodu, kur? var?tu turpin?t piem?rot attiec?go tiesisko regul?jumu.

27 *Verwaltungsgericht Köln* pauž šaubas par š?da p?rejas perioda ieviešanas atbilst?bu pras?b?m, kuras izriet no Kopienu ties?bu p?r?kuma principa, kas, k? tas izrietot no 1978. gada 9. marta sprieduma liet? 106/77 *Simmenthal* (*Recueil*, 629. lpp.), beznosac?juma veid? paredz, ka valsts tiesisko regul?jumu, kurš ir pretrun? EKL 43. un 49. pantam, nekav?joties ir j?beidz piem?rot.

28 Š?dos apst?k?os *Verwaltungsgericht Köln* nol?ma aptur?t tiesved?bu liet? un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai EKL 43. un 49. pants ir interpret?jami t?d?j?di, ka valsts tiesiskos regul?jumus par valsts sporta der?bu monopolu, kuros ir ietverti prettiesiski ierobežojumi EKL 43. un 49. pant? garant?tajai br?v?bai veikt uz??m?jdarb?bu un pakalpojumu sniegšanas br?v?bai, jo ar tiem pret?ji Tiesas judikat?rai ([iepriekš min?tais] spriedums [liet? *Gambelli* u.c.]) saska?oti un sistem?tiski netiek ierobežotas der?bas, neraugoties uz tieši piem?rojamu Kopienu ties?bu p?r?kuma principu, iz??muma gad?jum? var turpin?t piem?rot p?rejas period??

2) Ja atbilde uz pirmo jaut?jumu ir apstiprinoša – ar k?diem nosac?jumiem var tikt pie?auts iz??mums no p?r?kuma principa un k? ir j?apr??ina p?rejas periods?”

Par prejudici?lo jaut?jumu pie?emam?bu

29 Norv??ijas vald?ba uzskata, ka prejudici?lie jaut?jumi ir hipot?tiski. No iesniedz?jtiesas l?muma izrietot, ka iesniedz?jtiesa ir prezum?jusi, ka min?tais monopols neatbilst EK l?guma noteikumiem, atsaukdam?s vien?gi uz iepriekš min?to *Bundesverfassungsgericht* 2006. gada 28. marta spriedumu, pati neizv?rt?jot ZV feder?laj? zem? ieviesto monopolu saist?b? ar Kopienu ties?b?m. Pirmk?rt, min?taj? spriedum? *Bundesverfassungsgericht* esot skaidri konstat?jusi, ka t?s kompetenc? nav lemt par apl?kot? monopola atbilst?bu Kopienu ties?b?m. Otrk?rt, fakts, ka *Bundesverfassungsgericht* uzskat?ja, ka min?tais monopols ir pretrun? Pamatlikumam, nek?di nenor?dot uz t? iesp?jamu neatbilst?bu Kopienu ties?b?m.

30 Savuk?rt V?cijas un Be??ijas vald?bas, k? ar? Eiropas Komisija nor?da, ka t? viet?, lai konstat?tu, ka pamata liet? apl?kotais monopols neatbilst Kopienu ties?b?m, pamatojoties vien?gi uz konstat?jumiem, kurus *Bundesverfassungsgericht* izmantojusi t?s iepriekš min?taj? 2006. gada 28. marta spriedum?, iesniedz?jtiesai esot bijis j?p?rbauda, vai š?da neatbilst?ba turpin?s, ?emot v?r? š? sprieduma 14. punkt? raksturotos nosac?jumus, ar k?diem *Bundesverfassungsgericht* ar šo l?mumu ?slaic?gi atst?ja sp?k? attiec?g? tiesisk? regul?juma sekas.

31 Be??ijas vald?ba un Komisija uzskata, ka bez š?das p?rbaudes nav redzama prejudici?lo

jautājumu nozīme pamata lietas atrisināšanai. Valstij valdība savukārt ierosina Tiesai pārformulēt prejudiciālos jautājumus un uz tiem atbildēt, ka šādi ir veidots monopols atbilst iepriekš minētajam spriedumam lietā *Gambelli* u.c. norādītajam prasībām.

32 Valsts tiesa reaģē uz paustajiem iebildumiem, iesniedzot tiesa 2007. gada 11. maijā nosūtīta Tiesai vāstuli, precizējot, ka, lai izskatītu pamata lietu, tai esot jāņem vērā tiesiskā un faktiskā situācija brīdī, kad tika pieņemts pamata lietas aplūkots lēmums, proti, 2005. gada 22. septembrī, tādējādi iespējamie grozījumi, kas izdarīti pēc iepriekš minētā *Bundesverfassungsgericht* 2006. gada 28. marta sprieduma, neesot jāņem vērā, izskatot pamata lietu.

33 Ēmot vērā šīs vāstules saturu, Tiesa, pamatojoties uz tās Reglamenta 104. panta 5. punktu, 2008. gada 16. jūnijā iesniedzot tiesai nosūtīta vāstuli, lūdzot tai norādīt, vai pamata lietas izskatīšanai, Ēmot vērā precizējumu, kurus starplaikā *Bundesverfassungsgericht* sniedza 2007. gada 22. novembra rīkojumā, joprojām ir nepieciešama atbilde uz prejudiciālajiem jautājumiem. Minētajam rīkojumam *Bundesverfassungsgericht* attiecībā uz pamata lietas aplūkoto tiesisko regulējumu, par kuru tika pasludināts tās iepriekš minētais 2006. gada 28. marta spriedums, nosprieda, ka ar šo spriedumu paredzētā šīs tiesiskā regulējuma seku atstāšana spēkā nevar novērst administratīvo lēmumu, kuri tikuši pieņemti pirms minētā sprieduma, neatbilstību Pamatlikumam.

34 2008. gada 8. augusta atbildē iesniedzot tiesa norādīja, ka joprojām ir nepieciešama atbilde uz prejudiciālajiem jautājumiem, jo pretēji tam, ko tū bija iepriekš norādījusi, tai, lai lemtu par pamata lietas aplūkoto lēmuma tiesiskumu, būtu jāņem vērā tiesiskā un faktiskā situācija 2007. gada 31. decembrī. Judikatūra šajā ziņā esot attēstjusies tādējādi, ka šobrīd tādā lēmuma, kāds tiek aplūkots pamata lietas, tiesiskums ir jāizvērtē dienā, kurā ir pasludināts tiesas nolēmums. Attiecībā uz pamata lietu tomēr būtu jāņem vērā 2007. gada 31. decembris, jo 2008. gada 1. janvārī stājās spēkā jauns tiesiskais regulējums, kurš būtiski atšķiras no iepriekšējā regulējuma un kuram nav nekāda atpakaļejoša spēka.

Tiesas vārtējums

35 Vispirms ir jāatgādina, ka Tiesas kompetencē nav interpretēt valsts tiesību normas, šāda interpretācija ir tikai valsts tiesu kompetencē. Tāpat gadījumā, kad valsts tiesa ir vērsusies Tiesā ar prejudiciāliem jautājumiem, Tiesai ir jāievēro minētās tiesas sniegtā valsts tiesību interpretācija (2009. gada 27. oktobra spriedums lietā C-115/08 *EZ*, Krājums, I-0000. lpp., 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Otrkārt, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka saistībā ar LESD 267. pantā noteikto procedūru tikai valsts tiesa, kura iztiesā lietu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, Ēmot vērā lietas īpatnības, var noteikt, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šīs tiesas varētu pieņemt nolēmumu, un cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tāpat gadījumā, ja uzdotie jautājumi skar Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (skat. it īpaši 2001. gada 13. marta spriedumu lietā C-379/98 *PreussenElektra*, *Recueil*, I-2099. lpp., 38. punkts, un 2009. gada 10. marta spriedumu lietā C-169/07 *Hartlauer*, Krājums, I-1721. lpp., 24. punkts).

37 Atteikšanās lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu ir iespējama tikai tad, ja acīmredzami ir skaidrs, ka prasītājam Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamata lietas faktisko situāciju vai priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesas rīcībā nav tūdu vajadzīgo faktisko un tiesību apstākļu, lai varētu sniegt noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *PreussenElektra*, 39. punkts, un lietā *Hartlauer*, 25. punkts).

38 Pamats prejudiciāla jautājuma uzdošanai ir nevis iespēja uzklaut konsultatīvu viedokli par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem, bet vajadzība faktiski iztiesēt lietu (skat. it īpaši 2009. gada 2. aprīļa spriedumu lietā *C-459/07 Elshani*, Krājums, I-2759. lpp., 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 Ēmot vārā šos dažādos aspektus, tomēr ir jāatgādina, ka, pirmkārt, no judikatūras izriet, ka, ēmot vārā valsts tiesu un Tiesas kompetēnu sadalījumu, nevar prasīt, lai pirms vārāšanās Tiesā valsts tiesa veiktu visu faktu konstatējumu un juridiskos vārtējumus, kas tai jāveic tās kā tiesas uzdevumu ietvaros. Ir pietiekami, ja pamata lietas priekšmets, kā arī tās pamatproblēma attiecībā uz Kopienu tiesisko regulējumu izriet no līguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, un dalībvalstis tādējādi var iesniegt savus apsvērumus atbilstoši Tiesas Statūtu 23. pantam un efektīvi piedalīties tiesvedībā Tiesā (skat. 2009. gada 8. septembra spriedumu lietā *C-42/07 Liga Portuguesa de Futebol Profissional un Bwin International*, Krājums, I-0000. lpp., 41. punkts).

40 Otrkārt, ir jānorāda, ka no iesniedzējtiesas lēmumu ietvertajiem precizējumiem izriet, ka *Oberverwaltungsgericht Nordrhein-Westfalen* – tiesa, kura lemj par iesniegtajām apelācijām sādzbām par iesniedzējtiesas pieņemtajiem lēmumiem, – jau ir nospriedusi, ka, pirmkārt, pamata lietā aplūkotais monopols neatbilst Savienības tiesībām un, otrkārt, ka pārejas nosacījumi, kurus savā iepriekš minētajā 2006. gada 28. marta spriedumā noteica *Bundesverfassungsgericht* un kuri ir atgādinti šā sprieduma 14. punktā, neesot pietiekami šādas neatbilstības izbeigšanai.

41 Ēmot vārā visu iepriekš minēto, nav acīmredzami, ka līgumā interpretācijai nebūtu nekāda sakara ar pamata lietas faktisko situāciju vai priekšmetu vai ka norādītā problēma būtu hipotētiska. No tā izriet, ka prejudiciālie jautājumi ir jāuzskata par pieņemamiem.

Par nozīmīgo Savienības tiesību normu noteikšanu

42 Komisija pauž šaubas par pirmajā jautājumā sniegtās atsaucēs uz EKL 43. pantu atbilstību; minētā iestāde norāda, ka pamata lietā aplūkotajā situācijā esot piemērojams vienīgi EKL 49. pants.

43 Šajā ziņā ir jāatgādina – kā izriet no pastāvīgās judikatūras –, ka darbības, ar kurām lietotājiem tiek ļauts pret atlīdzību piedalīties veiktspējī, ir uzskatāmas par pakalpojumiem EKL 49. panta izpratnē (skat. it īpaši 1994. gada 24. marta spriedumu lietā *C-275/92 Schindler*, *Recueil*, I-1039. lpp., 25. punkts, un 1999. gada 21. oktobra spriedumu lietā *C-67/98 Zenatti*, *Recueil*, I-7289. lpp., 24. punkts). Tas pats attiecas uz veiktspējī veicināšanas un piedāvāšanas darbībām, jo šādas darbības ir uzskatāmas vienīgi par konkrētām metodēm ar to saistīto spējī organizēšanai un darbības nodrošināšanai (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Schindler*, 22. un 23. punkts).

44 Pamata lietā aplūkotie pakalpojumi var ietilpt EKL 49. panta piemērošanas jomā, ja, kā tas ir pamata lietā, vismaz viens no pakalpojumu sniedzējiem ir reālisti citā dalībvalstī, nevis tajā, kur pakalpojums tiek piedāvāts (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Zenatti*, 24. punkts), ja vien nav piemērojams EKL 43. pants.

45 Attiecībā uz EKL 43. pantu ir jāatgādina, ka saskaņā ar minēto tiesību normu ir aizliegti vienas dalībvalsts pilsoņu brīvības veikt uzņēmējdarbību citas dalībvalsts teritorijā ierobežojumi, ieskaitot ierobežojumus pārstāvēniecību, filiāļu vai meitas sabiedrību izveidei (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli* u.c., 45. punkts).

46 Šajā ziņā no judikatūras izriet, ka uzņēmējdarbības jūdziens ir ļoti plašs; tas dod iespēju Kopienas pilsonim stabili un ilgstoši iesaistīties arī tādās dalībvalstīs saimnieciskajā dzīvē, kas nav viņa izcelsmes valsts, un gūt no tās labumu, tādējādi Eiropas Kopienas sekmējot savstarpēju saimniecisku un sociālu mijiedarbību pašnodarbinātu personu darbības jomā (skat. it īpaši 1995. gada 30. novembra spriedumu lietā C-55/94 *Gebhard, Recueil*, I-4165. lpp., 25. punkts). Tādējādi attiecībā uz citu dalībvalsti reģistrāta uzņēmuma pastāvēšanu atrašanās dalībvalstī var piemērot Līguma noteikumus par brīvību veikt uzņēmējdarbību, pat ja šā atrašanās nav filiāles vai pārstāvēniecības forma, bet to veido vienīgi birojs, kuru nepieciešamības gadījumā vada neatkarīga persona, kas ir pilnvarota ilgstoši rīkoties šā uzņēmuma vārdā, kā tas būtu pārstāvēniecības gadījumā (skat. 1986. gada 4. decembra spriedumu lietā 205/84 Komisija/Vācija, *Recueil*, 3755. lpp., 21. punkts).

47 Attiecībā uz spēju un derību jomu Tiesa savā iepriekš minētajā spriedumā lietā *Gambelli* u.c. ir nospridusi, ka EKL 43. pants var tikt piemērots tādā situācijā, kad kādā dalībvalstī reģistrēts uzņēmums atrodas citā dalībvalstī, to īstenojot, izmantojot ar operatoriem vai starpniekiem nosūtītus tirdzniecības līgumus par datu nosūtīšanas centru izveidi, kuri nodod lietotāju rīcībā elektroniskos līdzekļus, vāc un reģistrē derību pieteikumus un tos nosūta minētajam uzņēmumam. Ja uzņēmums organizē darbību ar citu dalībvalstī dibinātu aģentūru organizācijas starpniecību, šo aģentūru darbībā noteiktie ierobežojumi rada šā rīcībā brīvībā veikt uzņēmējdarbību (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli* u.c., 14. un 46. punkts, kā arī 2007. gada 6. marta spriedumu apvienotajā lietā C-338/04, C-359/04 un C-360/04 *Placanica* u.c., Krājums, I-1891. lpp., 43. punkts).

48 Šajā gadījumā iesniedzējtiesas lūgumu ietvert šā norādes par attiecībām starp *Tipico Co. Ltd* un *WW* neapņēma, ne izslēgt, ka šie minētie uzņēmumi būtu jāuzskata par meitas sabiedrībām, filiālēm vai pārstāvēniecībām EKL 43. panta izpratnē.

49 Šādos apstākļos ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā norādītajā procesā, kas ir balstīts uz skaidru funkciju sadalījumu starp valsts tiesību un Tiesu, jebkāds pamata lietas fakts vārtējums ir valsts tiesas kompetencē (skat. it īpaši 2003. gada 25. februāra spriedumu lietā C-326/00 *IKA, Recueil*, I-1703. lpp., 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

50 Turklāt, kā ir atgādāts šā sprieduma 36. punktā, tikai valsts tiesa var novērtēt, cik lielā mērā prejudiciālais nolūms ir vajadzīgs, lai šā tiesa varētu pieņemt nolūmu, un cik atbilstīgi ir tās saistība ar to Tiesai uzdotie jautājumi.

51 Tādējādi, ņemot vērā lietas attiecīgos apstākļus, iesniedzējtiesai ir jānovērtē, vai pamata lietas aplūkotajā situācijā ir piemērojams EKL 43. vai 49. pants.

52 ņemot vērā iepriekš minēto, prejudiciālie jautājumi ir jāvērtē, vienlaicīgi ņemot vērā gan EKL 43. pantu, gan EKL 49. pantu.

Par lietas būtību

Par pirmo jautājumu

53 Vispirms ir jāatgādina, kā tas izriet no pastāvīgās judikatūras, ka saskaņā ar Savienības

tiesību pamatprincipu attiecībā starp Līguma noteikumiem un tieši piemērojamiem iestāžu aktiem, no vienas puses, un dalībvalstu tiesību normām, no otras puses, ir tādās, ka līdz ar minēto noteikumu un aktu stāšanās spēkā automātiski tiek liegta jebkādai pretrunāgu valsts tiesību normu piemērošana (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Simmenthal*, 17. punkts, kā arī 1990. gada 19. jūnija spriedumu lietā *C-213/89 Factortame u.c., Recueil*, I-2433. lpp., 18. punkts).

54 Kā ir uzsvērusi Tiesa, tieši piemērojamas Savienības tiesību normas, kuras ir tiešs tiesību un pienākumu avots visiem tiem, uz kuriem tās attiecas, proti, dalībvalstīm vai indivīdiem, kas ir puses tiesiskajās attiecībās Savienības tiesībās, ir jāpiemēro pilnībā un vienādi visās dalībvalstīs, sākot no to spēkā stāšanās brīža un tikmēr, kamēr tās ir spēkā (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Simmenthal*, 14. un 15. punkts, kā arī lietā *Factortame u.c.*, 18. punkts).

55 Tāpat no pastāvīgās judikatūras izriet, ka jebkurai valsts tiesībai, kam kā dalībvalsts iestādei, izskatot savā jurisdikcijā esošu lietu, piemērojot EKL 10. pantā norādīto sadarbības principu, ir pilnībā jāpiemēro tieši piemērojamas Savienības tiesības un jāaizsargā tās indivīdu tiesības, kuras tiem piešķirtas Savienības tiesībās, nepiemērojot nevienu valsts tiesību normu, kas varētu būt pretrunā Savienības tiesībām, neatkarīgi no tā, vai tā pieņemta pirms Savienības tiesību normām vai pēc tām (šajā ziņā skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā *Simmenthal*, 16. un 21. punkts, kā arī lietā *Factortame u.c.*, 19. punkts).

56 No iepriekš minētā izriet, ka prasībām, kas izriet no paša Savienības tiesību rakstura, neatbilst ikviena valsts tiesiskās kārtības norma vai likuma noteikta, administratīvā vai tiesu prakse, kuras rezultātā varētu tikt samazināta Savienības tiesību efektivitāte, ja tiesībsargājošā kompetenta piemērot šīs tiesības, tiktu liegtas pilnvaras šajā piemērošanas brīdī darīt visu nepieciešamo, lai netiktu piemērotas tādās valsts tiesību normas, kuras, iespējams, rada šķērslis Savienības tiesību pilnīgai efektivitātei (iepriekš minētie spriedumi lietā *Simmenthal*, 22. punkts, kā arī lietā *Factortame u.c.*, 20. punkts).

57 Tiesa ir precizējusi, ka tā tas būtu gadījumā, kad pretruna starp Savienības tiesību normu un valsts pieņemtu valsts tiesību aktu būtu jārisina nevis tiesībsargājošām, kuras uzdevums ir piemērot Savienības tiesības, bet kādai citai iestādei, kurai piešķirta rīcības brīvība, pat ja šāds šķērslis Savienības tiesību pilnīgai iedarbībai būtu tikai īslaicīgs (iepriekš minētais spriedums lietā *Simmenthal*, 23. punkts).

58 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru efektīvas tiesību aizsardzības tiesību princips ir vispārīgais Savienības tiesību princips, kas izriet no visām dalībvalstīm kopīgām konstitucionālajām tradīcijām, kam ir vēlēti 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.–13. pants un kas ir apstiprināts arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā, un ka saistībā ar to dalībvalstu tiesībām saskaņā ar EKL 10. pantā noteikto sadarbības principu ir jānodrošina to tiesību aizsardzība tiesībsargājošām personām izriet no Savienības tiesībām (2007. gada 13. marta spriedums lietā *C-432/05 Unibet, Krājums*, I-2271. lpp., 37. un 38. punkts, kā arī tajos minētie judikatūras).

59 Šajā gadījumā var norādīt, ka, savos iepriekš minētajos attiecīgajos 2006. gada 28. marta spriedumā un 2006. gada 2. augusta rīkojumā nolēmot, ka ar tādā monopolu, kāds tiek aplūkots pamata lietā, tiek pārkāptas Pamatlikuma prasības, *Bundesverfassungsgericht* nelēma par šā monopola atbilstību Kopienas tiesībām, jo, gluži pretēji, minētā tiesībsargājošā spriedumā norādīja, – tā uzskatot, ka šajā gadījumā par to lemt neesot tās kompetencē.

60 Attiecībā uz faktu, ka, tiklīdz bija konstatēta šā neatbilstība Pamatlikumam, *Bundesverfassungsgericht*

nol?ma uz laiku atst?t sp?k? ar min?to monopolu saist?t? valsts tiesisk? regul?juma sekas, iev?rojot š? sprieduma 13. un 14. punkt? atg?din?tos nosac?jumus, no š? sprieduma 53.–58. punkt? atg?din?t?s judikat?ras izriet, ka š?ds apst?klis nevar rad?t š??rsli tam, ka valsts tiesa, kura konstat?tu, ka ar šo pašu tiesisko regul?jumu tiek p?rk?ptas t?das tieši piem?rojamas Savien?bas ties?bu normas k? EKL 43. un 49. pants, atbilstoši Savien?bas ties?bu p?rk?kuma principam nolemj nepiem?rot min?to tiesisko regul?jumu saist?b? ar tai izskat?šan? nodoto str?du (p?c analo?ijas skat. 2009. gada 19. novembra spriedumu liet? C?314/08 *Filipiak*, Kr?jums, I?0000. lpp., 84. punkts).

61 Nevar pie?aut, lai valsts ties?bu normas, pat konstitucion?la rakstura normas, apdraud?tu Savien?bas ties?bu vienveid?bu un efektivit?ti (šaj? zi?? skat. 1970. gada 17. decembra spriedumu liet? 11/70 *Internationale Handelsgesellschaft, Recueil*, 1125. lpp., 3. punkts).

62 No iesniedz?jtiesas l?muma un no paša pirm? prejudici?l? jaut?juma formul?juma izriet, ka iesniedz?jtiesa v?las ar? uzzin?t, vai visp?r?g?k un t?d?j?di neatkar?gi no *Bundesverfassungsgericht* 2006. gada 28. marta sprieduma esam?bas no p?rk?kuma principa izrietošas sekas, kuru rezult?t? netiek piem?rots valsts tiesiskais regul?jums, kurš ir atz?ts par neatbilstošu EKL 43. un 49. pantam, var?tu tikt aptur?tas uz laiku, kurš ir nepieciešams, lai pan?ktu š? tiesisk? regul?juma atbilst?bu min?tajiem L?guma noteikumiem. K? izriet no š? sprieduma 26. punkta, šo jaut?jumu iesniedz?jtiesa uzdod saist?b? ar apst?kli, ka, uzskat?dama, ka no Tiesas judikat?ras izrietot, ka ar pamata liet? apl?koto tiesisko regul?jumu ir p?rk?pti EKL 43. un 49. panta noteikumi, *Oberverwaltungsgericht Nordrhein?Westfalen* ir nospriedusi, ka š?da aptur?šana attiec?b? uz min?to tiesisko regul?jumu esot pamatota ar to, ka pras?b?m saist?b? ar soci?l?s k?rt?bas aizsardz?bu un pilso?u aizsardz?bu pret riskiem, kas ir saist?ti ar veiksmes sp?l?m, ir pretrun? juridisk? vakuuma situ?cija, kas izriet no t?l?t?jas š? tiesisk? regul?juma nepiem?rošanas.

63 Visas dal?bvalstis, kuras iesniegušas apsv?rumus, b?t?b? ir nor?d?jušas, ka t?da principa atz?šana, ar kuru ?rk?rtas apst?k?os tikt at?auts uz laiku atst?t sp?k? t?das valsts ties?bu normas sekas, kura ir pretrun? tieši piem?rojamai Savien?bas ties?bu normai, p?c analo?ijas esot pamatota ar judikat?ru, kuru Tiesa ir att?st?jusi, pamatojoties uz EKL 231. panta otro da?u, lai uz laiku atst?tu sp?k? to Kopien? ties?bu aktu sekas, kurus atcelt t? ir nospriedusi saska?? ar EKL 230. pantu vai kuru sp?k? neesam?bu t? ir konstat?jusi saska?? ar EKL 234. pantu.

64 Šaj? zi?? noteikti ir j?atg?dina, ka saska?? ar EKL 231. panta otro da?u, tagad – LESD 264. panta otr? da?a, kas p?c analo?ijas ir piem?rojama ar? prejudici?la nol?muma tiesved?b?, nov?rt?jot ties?bu aktu sp?k? esam?bu, atbilstoši EKL 234. pantam, tagad – LESD 267. pants, Tiesai ir r?c?bas br?v?ba, lai katr? atseviš?? gad?jum? nor?d?tu t?s attiec?g? ties?bu akta sekas, kas ir j?uzskata par gal?g?m (skat. it ?paši 2008. gada 22. decembra spriedumu liet? C?333/07 *Régie Networks*, Kr?jums, I?10807. lpp., 121. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

65 ?stenojot šo kompetenci, Tiesai var n?kties aptur?t š?da ties?bu akta atcelšanas vai sp?k? neesam?bas konstat?šanas sekas l?dz t?da jauna ties?bu akta pie?emšanas br?dim, ar kuru tiek nov?rstis konstat?tais prettiesiskums (šaj? zi?? skat. it ?paši 2008. gada 3. septembra spriedumu apvienotaj?s liet?s C?402/05 P un C?415/05 P *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation /Padome* un Komisija, Kr?jums, I?6351. lpp., 373.–376. punkts, attiec?b? uz atcelšanu, un iepriekš min?to spriedumu liet? *Régie Networks*, 126. punkts, attiec?b? uz sp?k? neesam?bas konstat?šanu).

66 K? izriet no judikat?ras, t?da Savien?bas ties?bu akta, kurš ir atcelts vai atz?ts par sp?k? neesošu, seku atst?šanu sp?k?, kuras m?r?is ir ne?aut rasties juridiskam vakuamam l?dz br?dim, kad atcelto vai par sp?k? neesošu atz?to ties?bu aktu aizst?s jauns ties?bu akts (skat. it ?paši 2004. gada 5. febru?ra spriedumu liet? C?157/02 *Rieser Internationale Transporte, Recueil*,

l?1477. lpp., 60. punkts), var pamatot ar prim?ru tiesisk?s droš?bas apsv?rumu esam?bu, kas ir saist?ti ar vis?m – gan ar publisk?m, gan priv?t?m – interes?m (skat. it ?paši iepriekš min?to spriedumu liet? *Régie Networks*, 122. punkts un taj? min?t? judikat?ra), un uz t?du laiku, kurš ir nepieciešams, lai š?ds prettiesiskums tiktu nov?rstis (šaj? zi?? skat. iepriekš min?tos spriedumus apvienotaj?s liet?s *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation/Padome* un Komisija, 375. punkts, k? ar? liet? *Régie Networks*, 126. punkts).

67 Šaj? zi?? tom?r pietiek nor?d?t, ka, pat ja tiktu uzskat?ts, ka apsv?rumi, kas l?dz?gi tiem, kuri ir min?t?s judikat?ras pamat?, kuri ir pie?emti attiec?b? uz Savien?bas ties?bu aktiem, p?c analo?ijas un iz??muma k?rt? var?tu rad?t nepiem?rošanas seku – k?das rada tieši piem?rojamas Savien?bas ties?bu normas piem?rošana t?m pretrun? esoš?m valsts ties?b?m – ?slaic?gu aptur?šanu, š?da aptur?šana, kuras nosac?jumus var?tu paredz?t vien?gi Tiesa, šaj? gad?jum? uzreiz ir j?izsl?dz, ?emot v?r? pien?c?gu prim?ru tiesisk?s droš?bas apsv?rumu tr?kumu, kas to var?tu pamatot.

68 No iesniedz?jtiesas l?muma izriet, ka šaj? posm? iesniedz?jtiesa, kura vien?g? var veikt tai izskat?šan? nodot? str?da faktu izv?rt?jumu, ir uzskat?jusi, ka pamata liet? apl?kotais ierobežojošais tiesiskais regul?jums faktiski neveicina der?bu ierobežošanu saska?oti un sistem?tiski un ka turkl?t no agr?kas Tiesas judikat?ras izriet, ka ar t?du tiesisko regul?jumu, kuru nevar pamatot ar m?r?i nov?rst pamudin?šanu uz p?rm?r?giem izdevumiem saist?b? ar sp?l?m un m?r?i c?n?ties pret atkar?bu no t?m, tiek p?rk?pti EKL 43. un 49. panta noteikumi.

69 ?emot v?r? visu iepriekš min?to, uz pirmo uzdoto jaut?jumu ir j?atbild, ka, iev?rojot tieši piem?rojamu Savien?bas ties?bu p?r?kumu, valsts tiesisko regul?jumu par valsts sporta der?bu monopolu, kur? saska?? ar valsts tiesas veikto konstat?jumu ir ietverti ierobežojumi, kuri neatbilst br?v?bai veikt uz??m?jdarb?bu un pakalpojumu sniegšanas br?v?bai, jo ar min?tajiem ierobežojumiem saska?oti un sistem?tiski netiek ierobežotas der?bas, nevar turpin?t piem?rot p?rejas period?.

Par otro jaut?jumu

70 ?emot v?r? uz pirmo uzdoto jaut?jumu sniegto atbildi, uz otro uzdoto jaut?jumu nav j?atbild.

Par ties?šan?s izdevumiem

71 Attiec?b? uz pamata lietas dal?bniekiem š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to lietas dal?bnieku ties?šan?s izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (virspal?ta) nospriež:

Iev?rojot tieši piem?rojamu Savien?bas ties?bu p?r?kumu, valsts tiesisko regul?jumu par valsts sporta der?bu monopolu, kur? saska?? ar valsts tiesas veikto konstat?jumu ir ietverti ierobežojumi, kuri neatbilst br?v?bai veikt uz??m?jdarb?bu un pakalpojumu sniegšanas br?v?bai, jo ar min?tajiem ierobežojumiem saska?oti un sistem?tiski netiek ierobežotas der?bas, nevar turpin?t piem?rot p?rejas period?.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – v?cu.